

19. 10. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Veřejný ochránce práv a příspěvek na péči o osobu blízkou

Vážně nemocná seniorka (dále jen „stěžovatelka“) se obrátila na veřejného ochránce práv, (dále jen „ombudsman“) se žádostí o prošetření postupu Úřadu práce ČR a Městské správy sociálního zabezpečení při vyřizování žádosti o příspěvek na péči o osobu blízkou.

Následně obdržela přípis ředitelky právní sekce Kanceláře veřejného ochránce práv, s tím, že podnět stěžovatelky je předčasný.

Ředitelka právní sekce argumentovala tím, že podle ust. § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. [349/1999](#) Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, musí podnět ochránci vedle dalších podstatných náležitostí obsahovat i doklad o tom, že úřad, jehož se podnět týká, byl neúspěšně vyzván k nápravě.

Stěžovatelka se v uvedeném řízení, které bylo zahájeno již koncem března roku 2021, opakovaně pokoušela o nápravu ve věci, mj. podala odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce ČR [\[1\]](#), kterému nadřízený orgán vyhověl a věc Úřadu práce ČR vrátil. Stěžovatelka ve svém druhém přípise adresovaném ombudsmanovi také doložila, že se obracela na Ministerstvo práce a sociálních věcí se žádostí o ochranu proti nečinnosti, které její žádosti vyhovělo. Podle stěžovatelky nastaly v řízení průtahy zapříčiněné mj. tím, že vydané znalecké posudky nejsou úplné a přesvědčivé tak, jak vyžaduje judikatura a bylo třeba je opakovaně přepracovat. Námitky stěžovatelky uznal nadřízený orgán jako důvodné. Na vydání nového rozhodnutí však stěžovatelka stále čeká.

Jak ředitelka právní sekce stěžovatelku poučila, na ochránce se může obrátit, nebude-li souhlasit ani s výsledkem odvolacího řízení, podání odvolání je záležitost velice snadná a finančně nenáročná. Před ukončením odvolacího řízení nemůže ochránce do řízení zasahovat, neboť ochránci nepřísluší suplovat činnost odvolacího orgánu. Stěžovatelce doporučila podání správní žaloby před šetřením ochránce. Jak ředitelka mj. uvedla, je třeba, aby stěžovatel vyčerpал prostředky, které mu zákon nabízí.

Stěžovatelka ředitelce právní sekce sdělila, že v minulosti správní orgány neúspěšně vyzvala k nápravě a dotázala se jí, z jakého předpisu vyplývá požadavek, aby stěžovatel vyčerpал všechny prostředky, které mu zákon nabízí.

Podle vyjádření ředitelky právní sekce: „*Tento požadavek je dán § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. [349/1999](#) Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého podnět ochránci musí vedle dalších podstatných náležitostí obsahovat i doklad o tom, že úřad, jehož se podnět týká, byl neúspěšně vyzván k nápravě ... ochránce ve většině případů na využití opravného prostředku trvá a před vydáním odvolacího rozhodnutí šetření nezahajuje ... Rovněž komentáře jsou k tomuto postupu konzistentní a k ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) zákona píší například: Požaduje se po stěžovateli, aby před podáním podnětu ochránci sám podnikl kroky k nápravě situace. Obdobné podmínky předchozího vyčerpání jiných způsobů nápravy se v českém právním řádu vyskytují standardně. Co se požadavků komentovaného ustanovení týče, lze je srovnávat především s podmínkou vyčerpání prostředků nápravy, které má dotčená osoba k dispozici, jak požaduje soudní*

řád správní či zákon o Ústavním soudu v případě ústavní stížnosti.“

Stěžovatelka má za to, že v této věci naplnila zákonné požadavky a úřady neúspěšně vyzvala k nápravě. Jinými slovy před podáním podnětu ombudsmanovi podnikla kroky k nápravě situace.

Formálně sice bylo námitkám stěžovatelky vyhověno, bylo vyhověno odvolání i žádosti o ochraně proti nečinnosti, přesto dosud nebylo správní řízení skončeno a průtahy v řízení jsou evidentní.

A co víc, Úřad práce ČR doručil stěžovatelce rozhodnutí o zastavení výplaty příspěvku na mobilitu a své pochybení napravil až po upozornění stěžovatelky. Stěžovatelka měla podle Úřadu práce ČR pobývat v nemocnici v listopadu roku 2021, kdy ovšem v nemocnici nestrávila jediný den. Úřad práce ČR také několik měsíců stěžovatelce nevyplácel příspěvek na péči o osobu blízkou, přiznaný tzv. v I. stupni, a to bez vydání rozhodnutí o zastavení výplaty. Podle stěžovatelky se pravděpodobně jednalo o stejný důvod jako v případě příspěvku na mobilitu. Rovněž o těchto skutečnostech a postupu úřadu byl ombudsman informován.

Ombudsman již v minulosti upozorňoval na nízkou výši státních příspěvků v této sociální oblasti, a proto bych očekávala, že se věcí a situací stěžovatelky bude zabývat. Její faktická situace je totiž i po všech výše uvedených právních krocích taková, že nadále marně čeká na nové rozhodnutí ve věci a znovu připomínám, že v mezidobí jí příspěvek nebyl po dobu několika měsíců dokonce vůbec vyplacen. To vše je zcela nepřijatelné a o to absurdněji to působí v kontextu s výdaji státního rozpočtu v podobě dávek, podpor či dotací poskytovaných nejrůznějším subjektům.

Mgr. Marcela Fadrná,
právnička

[1] Rozhodnutí, kterým byl stěžovatelce přiznán příspěvek na péči o osobu blízkou v I. stupni ve výši 880,-Kč, s čímž stěžovatelka nesouhlasila.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)

- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)